

Energie en armoede

December 2009

Eandis opent dialoog over 'energie en armoede'

Aan de vooravond van 2010, het Europese jaar van de strijd tegen de armoede en sociale uitsluiting, wil Eandis de problematiek aankaarten van mensen die hun energiefacturen niet (kunnen) betalen. Daarom werd op vrijdag 4 december een studiedag over energie en armoede georganiseerd. Plaats van samenkomen was 'Het Pand' in Gent.

Openbaredienstverplichtingen

Armoede blijft een groot probleem, ook in België. Eén Belg op zeven is arm. Het gaat om alleenstaanden met een netto beschikbaar inkomen van 750 euro per maand en om gezinshoofden met een netto beschikbaar inkomen van 950 euro per maand, vermeerderd met een beperkte toelage per gezinslid.

Eandis heeft een sleutelrol in 'energie en armoede'. Als sociale leverancier levert het elektriciteit en aardgas aan mensen die door omstandigheden niet langer terecht kunnen bij een commerciële leverancier. Die opdracht wordt vervuld in het kader van een decreet en besluit van de Vlaamse Regering betreffende de sociale openbaredienstverplichtingen in de vrijgemaakte elektriciteits- en aardgasmarkt.

Lode Vanhee, afdelingshoofd Sociale openbaredienstverplichtingen (SODV) bij Eandis: 'Niemand kiest voor armoede. De oorzaken zijn verscheiden en dikwijls moeilijk te achterhalen. Los van alle processen moeten

we begrip tonen voor de specifieke situatie van mensen in armoede. Zo iets vertaal je niet in een proces. Dat vraagt om een menselijke aanpak op maat van de klant. We doen dat op basis van wederzijds engagement en maken duidelijke afspraken met de klant of de hulpverlening. Schorsen is daarbij nooit een doel op zich.'

Naast medewerkers van Eandis, waren ook mensen aanwezig van de hulpverlening (OCMW en CAW), mensen van 'verenigingen waar armen het woord nemen' en vertegenwoordigers van de overheid. Alles samen goed voor een bezetting van 275 geïnteresseerden.

De studiedag, een dag van dialoog

Een studiedag, waar alle partijen op aanwezig waren, was meer dan nuttig. Meningingen werden uitgewisseld, standpunten verdedigd.

David Termont, directeur Klantenbeheer bij Eandis, opende de dag:

'De studiedag is in de eerste plaats een dag van dialoog. Onze opdracht om als sociale leverancier te functioneren is geen 'gewone' ondernemingsopdracht. Het vereist een zeer specifieke benadering, door het kwetsbare, erg gevoelige karakter ervan. We beseften meteen dat die opdracht een eigen mentaliteit en expertise zou vereisen bij onze medewerkers.'

Werkgroepen

Nadien werden de aanwezigen in negen werkgroepen van 30 mensen verdeeld. Alle werkgroepen werden begeleid door een duo: een voorzitter die inhoudelijk vertrouwd was met de materie en een facilitator die waakte over de groepsdynamiek en het verloop van de workshop.

Iedere werkgroep behandelde dezelfde drie vragen:

1. Moet energie voor iedereen en onbeperkt gratis zijn?
2. Kan de budgetmeter een hulpmiddel zijn bij het bestrijden van armoede?
3. Mag er nog worden geschorst?

Doordat iedere werkgroep was samengesteld uit een heterogene groep mensen, liepen de meningen wel eens uiteen, maar er werd altijd naar elkaar geluisterd. Het was dan ook niet de bedoeling om gelijk te halen, maar om in overleg te gaan en te luisteren naar andere meningen.

Na de middag werden de belangrijkste conclusies van de drie vragen besproken in een debat.

Engagement

Guy Peeters, directeur-generaal van Eandis, leidde het debat in. *'Ik zou veeleer willen spreken over 'sociale openbaredienstengagements' in plaats van over 'sociale openbaredienstverplichtingen'. Dat drukt immers beter onze bekommernis en onze wil uit tot het samen zoeken en invoeren van oplossingen. Bij dit alles blijft echter het principe gehandhaafd dat energie een economisch goed is. Het blijft onze legitieme betrachting dat alle energiefacturen moeten worden betaald. Dat lijkt ons een gerechtvaardigd en sociaal uitgangspunt, maar indien mensen door omstandigheden hun energiefacturen niet kunnen betalen, dan is het onze fundamentele filosofie dat wij er samen met anderen alles aan moeten doen om uitsluiting van energie te voorkomen.'*

Debat

De panelleden van het debat (v.l.n.r.): Jan Vos (netwerk CAW's), Eric Houtman (federale ombudsdienst voor energie), Bea Cantillon (professor Universiteit Antwerpen), Jan Schaerlaekens (kabinetsmedewerker van Vlaams minister van energie Freya Van den Bossche), Nathalie Debast (stafmedewerker VVSG), en Lode Vanhee, afdelingshoofd Sociale openbaredienstverplichtingen bij Eandis, bekeken het thema elk vanuit hun invalshoek. De meningen waren soms verdeeld, maar het debat verliep in een positieve sfeer. Iedereen had hetzelfde doel voor ogen: blijven samenwerken om tot de beste oplossing te komen.

VRT-journaliste Phara de Aguirre leidde alles in goede banen.

Alle discussies van het debat weergegeven, zou ons te ver leiden. Toch kunnen we enkele belangrijke conclusies onthouden. Zo wordt er nagedacht over een betere herverdeling van de gratis 100 kWh. Ook is iedereen van mening dat het leefloon van mensen die in armoede leven te laag is om de energiekosten te betalen. Eén van de oplossingen is zuinig omspringen met energie. Want als we het energieverbruik kunnen verminderen, kunnen we ook de energiekosten verminderen.

Geert Versnick, Voorzitter van Eandis en voorzitter van het OCMW in Gent, sloot de studiedag af: *'Als voorzitter van het OCMW wil ik vragen om elkaar te blijven vinden en om vertrouwen te geven aan hulpverlenende instanties, maar ook aan de netbeheerders, die net als de anderen, bereid zijn om alle middelen uit te putten om te vermijden dat mensen van het energienet zouden worden afgesloten. En anderzijds als voorzitter van Eandis, vraag ik aan mijn onderneming om eveneens door te zetten in een verantwoord evenwicht met kostenefficiënt werken. Kostenefficiëntie is ook in deze materie zonder meer een troef méér, want bij niet-efficiënt werken worden energiearmen dubbel getroffen.'*

Cijfers

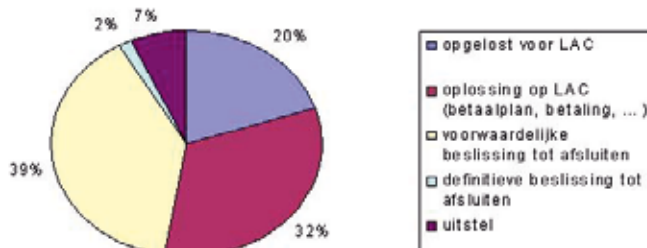
Meer en meer mensen hebben moeite om hun energiefacturen te betalen. Het aantal toegangspunten bij de sociale leverancier stijgt iedere maand. In vergelijking met oktober 2008, tellen we in oktober 2009 maar liefst 18 961 toegangspunten extra.

Maand	Elektriciteit	Aardgas	Totaal
oktober 2008	39 872	29 862	69 734
november 2008	41 619	31 390	73 009
december 2008	42 842	32 527	75 369
januari 2009	42 773	32 643	75 416
februari 2009	44 421	34 036	78 457
maart 2009	46 504	35 152	81 656
april 2009	47 925	35 898	83 823
mei 2009	49 201	36 546	85 747
juni 2009	48 907	36 342	85 249 (*)
juli 2009	48 749	36 021	84 770
augustus 2009	49 490	36 427	85 917
september 2009	50 379	37 438	87 817
oktober 2009	50 726	37 969	88 695

(*) Enkel in juni 2009 daalde het aantal toegangspunten. Vanaf dan werd de periode tussen de drop door de commerciële leverancier en het tijdstip waarop het toegangspunt effectief aan de distributienetbeheerder werd toegewezen, verlengd van 30 naar 60 dagen.

Zoals je kunt zien, wordt er slechts in een zeer beperkte mate onmiddellijk gevraagd om te schorsen. Voor elektriciteit is dat slechts 1 % en voor gas 2 %. Er wordt dus altijd eerst naar een oplossing gezocht. In meer dan de helft van de gevallen komt er een oplossing voor of tijdens de lokale adviescommissie (LAC).

LAC-beslissingen gas

LAC-beslissingen elektriciteit

